

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami eo Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Konferencye w sprawie fabrykacyi cukru. — Losowanie długu krajowego. — Drobne pieniądze w obieg. — Mianowanie. — „Le Nord“ pozwolony.)

Wiedeń, 14. lipca. Konferencye rozpoczęte w sprawie fabrykacyi cukru skończyły się, i zwołani na sesye przedsiębiorcy tych fabryk już się rozjechali. Uchwała nie nastąpiła żadna, gdyż charakter konferencyi był tylko doradczy; protokół zaś obrad został spisany, i zostaje teraz w biurze pp. ministrów, których postanowienia przedłożone ostatecznie będą do rozstrzygnięcia Jego cesarskiej Mości.

— Na mocy najwyższego patentu z 21. marca 1818 odbędzie się d. 1. sierpnia o godzinie 10 zrana w domu banku przy Singerstrasse 287 losowanie dawniejszego długu państwa.

— Ogólna suma węgierskich drobnych pieniędzy papierowych, nie przeznaczonych do wylosowania, wynosiła z końcem czerwca bieżącego roku 5,155,233 złr.

— Jego Exc. p. minister wyznań i oświecenia mianował byłego suplenta przy saudeckim niemieckim gimnazjum, *Theodora Stahlbergera*, rzeczywistym nauczycielem przy gimnazjum bocheńskim.

— Bruxelskiemu dziennikowi *Le Nord* przywrócono debit pocztowy do c. k. państw austryackich.

Portugalia.

(Zamęcie królewskie dopiero w projekcie. — Dotacya przyszłej Królowy. — Żaloba dworska. — Falszerstwo monety. — Prorogacye Korteżów. — Wystawa gospodarska.)

Lizbona, 29. czerwca. Wiadomo już teraz powszechnie, że młody nasz Król zamysła pojąć małżonkę. Ale nawet i tu niewiedzą o tem nic pewnego, a osobliwie co do przyszłej Królowy krążą rozmaite domysły, wcale nieuzasadnione jeszcze. To pewna wprawdzie, że Król zamysła się żenić, ale kiedy i z jaką księżniczką, to tajemnica jeszcze, a delikatnie, nieukończony dotąd układy w tej mierze niedozwalają stanowczego ogłoszenia. Ministerjum miało tylko przedłożyć Korteżom sprawę dotacyi do rozstrzygnięcia, tymczasem przez nieporozumienie oznajmił minister Izbowi, że wybór jest już zrobiony i wszelkie układy ukończone. Obie Izby postanowiły natychmiast wysłać deputacye dla złożenia swych życzeń Królowi, którego niemało zdziwiła ta zawczesna gorliwość. Uchwałą Korteżów została dotacya przyszłej Królowy oznaczona na 60 kontos (100.000 talarów) rocznie, a oprócz tego przeznaczono 100 kontos na nadzwyczajne koszta zaślubienia. — Dwór tutejszy przywdział wczoraj na dwa miesiące żałobę po zmarłej w Rzymie na dniu 21. czerwca Infantce Donnie Annie de Jesus, małżonce margrabiego de Loulé, teraźniejszego prezydenta ministrów; była to ciocietna babka panującego Króla. — Publiczność lizbońska, ożywiona chwalebnie uczuciem dobroczynności, zbierała się ostatnimi dniami bardzo licznie na publicznej promenadzie (*passero publico*), gdzie administracyjna władza tutejszego domu ubogich urządzała wieczorami na rzecz tego zakładu świetną iluminacyę i bazy, przyczem przegrywały rozmaite bandy muzyczne ku zabawie publiczności. Z oznaczonych cen wstępu i z losowania licznych, poniekąd bardzo kosztownych artykułów bazaru, czem zajmowały się najznakomitsze damy tutejsze, zebrano znaczną sumę na korzyść tego wielce dobroczynnego zakładu. — Od niejakiego czasu wzmożło się w Portugalii tak dalece falszerstwo brazylskich pieniędzy papierowych, przemycanych potem do Brazylii, że rząd brazylski widząc bezskuteczność wszelkich dotychczasowych przedstawień pomimo istniejących prawnych postanowień internacyonalnych, postanowił użyć surowszych środków, by położyć koniec temu haniebnemu rzemiosłu. Brazylia zagroziła zupełnym przerwaniem stosunków handlowych z Portugalją, jeżeli rząd portugalski niezapobieży dalszemu falszerstwu. Mianowicie w Oporto i w północnych prowincjach portugalskich odbywa się fabrykacya banknotów brazylskich na wielką skalę, tak że w ostatnich 3 latach przemycano przeszło

3000 kontos ztąd do Brazylii; a brazylscy ajenci wskazali dokładnie rządowi portugalskiemu wszystkie siedziby i fabryki falszerzów. — Kortezy, zajęte w tej chwili budżetem, zostały przydłużone do 30. czerwca. Trudno jednakże, by do tego czasu ukończyły tę ważną sprawę, i zapewne nastąpi dalsze jeszcze przydłużenie sesyi. Dopiero po zamknięciu sesyi wyjedzie dwór jak zwykle do Cintry. Jak słychać, odwiedzi Król Dom Pedro zapowiedzianą na 12., 13. i 14. lipca wystawę agronomiczną w Porto, dokąd uda się paropływem, a ztamtąd powróci łądem do Lizbony.

Hiszpania.

(Sady wojenne w Karolinie. — Buletyn z powstania w Maladze. — Bandy porażone.)

Madryt, 8. lipca. Na wczorajszym posiedzeniu kongresu oświadczył marszałek Narvaez po odczytaniu raportu wojskowego gubernatora Malagi, że sąd wojenny w Karolinie otrzymał rozkaz, nieczekać ukończenia procesu, lecz rozstrzelać natychmiast więźniów przekonanych o udział w powstaniu.

Wieczór. *Gaceta* ogłasza właśnie w osobnym numerze: Ministerjum wojny, (ogłoszenie urzędowe). Jeneralny kapitan Granady podaje pod dniem 5. lipca następujący raport o kłesce partii republikańskiej, która pokazała się w Utrera, i załącza następujący dokument:

„Nadzwyczajny urzędowy buletyn prowincyi Malagi z 4. lipca; wojskowy gubernator miasta i prowincyi. Bandy, złożoną z 150 szaleńców, którzy przyłączyli się w Utrera, zatknęli sztandar powstania, i wzniciwszy postach i zadziwienie w gminach Arahal i Prany, podpalili wczoraj w mieście Bonavjan kilka budynków miejskich i prywatnych, a w przynudzie rabowali wszystko, rozbiły zupełnie wysłane tego samego dnia w pogoń siły zbrojne; 20tu powstańców poległo na miejscu, 22 zostało pojmanych; reszta bandy pierzchła szukając schronienia w kierunku Gibraltaru. Ale wojska, stojące w Seranii, odcięły im odwrót od strony Algesiry, i niepodpada żadnej wątpliwości, że dostaną się w nasze ręce i będą przykładnie ukarani. Gubernator, *Manuel Gaset*.”

Banda komunistów pod dowództwem Manuela Masyi Caro, który zwał się komendantem i nosił jeneralskie oznaki, spaliła w Arahalu archiwum rady gminnej, księcia Ossuny i trzech pisarzy i zabrała różne rzeczy w wartości 50.000 realów. Także i na prowincyi rabowano i palono wszędzie właścicieli dóbr. Jakiś fabrykant zaparków odgrywał rolę skarbnika, czyli, jak się mianował, intendanta wojskowego. Członkowie bandy pobierali dziennie 10 realów i jeździli doskonale na zrabowanych koniach. Jak donosi dziennik *Commercio* składała się ta banda z 75 jeźdźców i 260 piechoty. Banda rozbita w Karolinie na dniu 3. lipca składała się z 50 ludzi piechoty i 20 jeźdźców.

Anglia.

(Nowiny dowu. — Wojska do Indyi. — Wyprawa na północ za Franklinem. — Pożet legii cudzoziemskiej.)

Londyn, 11. lipca. J. M. Królowa odjedzie z całym dworem do Osborne d. 16. lub najdalej 18. b. m. a dopiero na zapowiedziane przybycie Cesarza Napoleona powróci do stolicy. Także i książę Fryderyk Wilhelm ma przewlec swój odjazd do Niemiec i przepędzić czas niejaki w Osborne.

Trzeci batalion strzelców odchodzi z Gravesend do Indyi, równocześnie wyprawiają się także w tęsamą podróż dwa okręta przewozowe.

O losach paropływu „Fox“, wysłanego jak wiadomo na odkrycie śladu Franklina, przywiozą pierwszą wiadomość okręta duńskie. „Nie zaniedbano niczego, — pisze ateneum — coby mogło posłużyć wyprawie. Przydzielono jej zdolnych oficerów i zręcznych majtków a komendantowi pozostawiono tak ze strony admiralicyi jak i ze strony samej lady Franklin zupełną wolność działania a nadto udzieliły mu mnogie stowarzyszenia naukowe jaknajdokładniejszej we wszystkich informacyi. Na pokładzie okrętu znajduje się także zdolny fotograf z wyborynym aparatem, szkoda tylko, że darcwany Ameryce paropływ „Resolute“ nie przyłączył się do wyprawy, bo ułatwiłby wielce poszukiwania. Spodziewają się też z całej ekspedycyi mnogich i cennych owoców dla umiejętności, choćby nawet chybiono właściwego zadania i nie natrafiono wcale na ślady Franklina. „Fox“ wyprawia się przeciw ku samemu połowi północnemu, a każde choćby najdrobniejsze odkrycie z tych krańców ziemi przybiera w oczach umiejętności wagę niezwykłą.”

— Z ogłoszonej dziś księgi błękitnej co do zwerbowanych podczas wojny ostatniej do legii cudzoziemskich okazuje się, że do legii niemieckiej zwerbowano 441 oficerów, 539 sierżantów i 8702 szeregowców; do legii szwajcarskiej 136 oficerów, 165 sierżantów i 2995 szeregowców, a do legii włoskiej 160 oficerów, 195 sierżantów i 3226 szeregowców, razem więc 16.599 ludzi.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Dostojni goście. — Pobyt Ich Mości Cesarstwa w Plombières. — Beranger. — Raport z Kabylii. — Dekret ministra zawieszający dziennik Assemblée. — Estafete. — Żołnierze przy żniwach. — Inżynier Daniel z Amiens do Grecyi.)

Paryż, 12. lipca. Wielki książę Hessen-Darmsztadu przybył 11. do Plombières. — Książę Syrakuzy, brat Króla neapolitańskiego, znajduje się już od 4 dni incognito w Paryżu i mieszka w hotelu du Louvre. — Królowa Krystyna udaje się 15. b. m. do Hawru na całe lato.

— Akademia sztuk pięknych mianowała wczoraj w miejsce Pastoreta jednogłośnie księcia Napoleona wyzwolonym akademikiem.

Paryż, 11. lipca. Wjazd Cesarzowy do Plombières na dniu 9. b. m. wieczór był nadzwyczaj świetny. Łazienki były oświetlone, z okien powiewały chorągwie, a ulice przystrojone w kwiaty i girlandy przedstawiały formalny ogród. Wczoraj robił dwór dłuższą wycieczkę w okolicę. Podług doniesień z Plombières z 9. lipca w dzienniku *Constitutionnel* ustala się widocznie zdrowie Cesarza. Dostojny pacjent zachowuje ściśle przepisy lekarskie i robi częste wycieczki, spożywając przytem pod gołym niebem swoje śniadania i obiady. Zresztą nieunikna Cesarz także zabaw miejskich i przed kilkoma dniami był na wielkim balu.

— Cesarzowa powraca dziś do Paryża. Hrabia Walewski przybył tu wczoraj. Hamelin odjeżdża w poniedziałek do Plombières, by przedłożyć Cesarzowi do podpisania kilka awansów w marynarce.

— Radzca państwa Cornudet, przedłożył Cesarzowi raport o cenie mięsa; radzi znieść ją zupełnie a natomiast zaprowadzić wolne zarobkowanie w tym względzie.

— Francya, a z nią także i Holandya domagają się od niejkiego czasu zniesienia ceł na Renie. Centralna komisya żeglugi na Renie zbierze się 16. sierpnia w Moguncyi dla naradzenia się nad tą sprawą.

— Ostatni buletyn słabości Berangera jest następujący: „Noc była bardzo niespokojna. Beranger cierpi dziś mocno, chociaż dzień wczorajszy był dość łagodny.“

— *Monitor algierski* ogłasza następujące depesze telegraficzne jenerał-gubernatora do jenerała Lissej w Algierze: „Sidi-el-Hassan 2. lipca. Dziś zrana obsadzili dywizye Mac-Mahon i Renault całą krainę Beni-Menguilletów i zabrali wszystkie osady. Bach-Agha Sidel-Dzudi i syn jego Ahmed poddali się wczoraj wieczór; kazalem odprowadzić ich pod silną eskortą do Algieru.“ — „Sidi-el-Hassen, 3. lipca. Wszystkie się poddaje; mój obóz przepelniony szefami Kabyłów, którzy żądają etnanu dla swoich szczepów.“ Z Tizi-Uzu z 5. lipca podaje *Akbar* następująca depesze jenerał-gubernatora do jenerała Lissej, tymczasowego komendanta w Algierze: „Dziś zrana poddali się Beni-Menguillety, Beni-Ataffy i Jekbilowie. Z całej wielkiej federacyi Zuawy niepoddali się dotąd jeszcze tylko Beni-Aufefy i Beni-Akusz, ale co chwila są spodziewani i kilka oddziałów ich przybyło już do obozu.“

— Dziennik *Assemblée nationale* został za wczorajszy swój artykuł o wyborach na 2 miesiące zawieszony. Odnośny dekret ministra spraw wewnętrznych jest dosłownie następujący:

„Zważywszy ogłoszony w numerze z 7. lipca 1857 artykuł: „Ostatnie słowo o wyborach“ z podpisem p. A. Letellier, w którymto artykule powiedziano, że trudno w ukończonych właśnie wyborach upatrywać owę swobodną i dobrowolną manifestacyę opinii publicznej, co nawet największym niedowiarkom niedozwala powątpiewać o jedności między krajem i rządem, że to rzecz wygodna, odwołując się do narodu wnosić zarazem pytanie i odpowiedź, tylko że odpowiedź ta niemoże potem uchodzić za świetny wyraz opinii publicznej; że nakoniec gminy wiejskie miały wprawdzie znaczny udział w ostatecznym rezultacie wyborów, ale że głosowały pod wpływem władz, i że potrzeba zważyć te wpływy, chcąc opozycyę, jaka objawia się po miastach, zawstydzić gorliwością i wiernością wyborców wiejskich.“ . . . Zważywszy więc, że podania te, jakkolwiek osłonięte sztucznym sposobem mówienia, są przewrotne i złośliwe, gdyż wyborcom zostawiano największą swobodę i rząd niemoże dozwalać, ażeby 5 milionów głosów, które wspierały się wiernie na wszystkich punktach kraju, tak w miastach jak i na prowincyi, bezkarnie spotwarzane były — postanowiono itd.“

Drugie upomnienie dziennika *Estafete* za artykuł o wyborach uzasadnia minister w ten sposób:

„Zważywszy ogłoszony w numerze z 7. lipca 1857 dziennika *Estafete* artykuł: „Bulletin du Jour“ z podpisem pana Dumont, w którymto artykule powiedziano: „Pomimo rozumowań niektórych dzienników obstajemy przytem, cośmy powiedzieli o znaczeniu wyborów paryskich. Tak jest, stolica jest politycznym wyrazem całej Francyi, ponieważ ludność jej składa się z obywateli najmniejszych nawet włości. Tak jest, wybór z 22. czerwca, mianowanie panów Goudchaux i Carnot, względna większość, jaką otrzymał jenerał Cavaignac, mają znaczenie, które oceniła cała prasa europejska.“ Zważywszy, że w systemie powszechnych wyborów szauowanie powagi większości jest kardynalną zasadą, której zaprzeczać lub podawać w wątpliwość — mniejszość niema prawa; — zważywszy, że twierdzenie, — jakoby głosowanie kilku kolegów stanowiło polityczny

wyraz Francyi, kiedy cały kraj otwarcie objawiał swoje zdanie, — jest zamachem na konstytucyjną powagę 5 milionów głosów, które stanowią niezmierną większość, przyznaną kandydatom rządowym — postanowił minister spraw wewnętrznych itd. . . .“

— Minister wojny ofiarował gospodarzom wiejskim i gminom niezbyt odległym od miejsc załogowych na czas żniwa znaczną liczbę żołnierzy do dyspozycyi, każdy z nich ma pobierać za robotę 2 fr. i 25 centymów, lub 1 fr. i żywność. Minister budowli oddał rządowi greckiemu na usługi inżyniera Daniel z Amiens. Rząd grecki powołał go do Aten, by zajął się organizacyą administracyi robót publicznych, którym rząd myśli na przyszłość poświęcać większą uwagę niż dotąd.

Belgia.

(Zapowiedzi księżniczki Charlotty z Arcyksięciem Ferdynandem-Maxymilianem. — Wiadomości bieżące. — Zajścia w dyplomacyi. — Książę Walli. — Sady poprawcze.)

Bruxela, 12. lipca. Dziś rano obwieszczona została plakatem w gmachu miejskim tutejszym pierwsza zapowiedź księżniczki Charlotty w tych słowach: „Pierwsza zapowiedź małżeńska między Jego c. kr. Mością panem Ferdynandem Maxymilianem Józefem Maryą z ces. kr. krwi Arcyksięciem austriackim, jenerał-gubernatorem lombardo-weneckiego królestwa, naczelnym komendantem cesarskiej marynarki, mieszkającym w Wiedniu, pełnoletnim synem Jego c. k. Wysokości Franciszka Karola i Jej c. k. Mości Fryderyki Zofii Doroty, księżny z krwi baw. królewskiej, mieszkającej w Wiedniu z jednej strony, — a Jej kr. Wysokością Panią Charlottą Amalią Augustą Wiktoryą Klementyną Leopoldyną, królewską księżniczką Belgijską, mieszkającą w Bruxeli, małoletnią córką Jego Mości Leopolda Jerzego, Krystyana Fryderyka, Króla Belgijskiego i s. p. Królowy Ludwiki Maryi Teresy Charlotty Orleańskiej z drugiej strony.“

Monitor belgijski ogłasza pismo p. Kerckhove do ministra spraw zewnętrznych bez żadnej z swojej strony uwagi. — Teraźniejszy poseł belgijski w Konstantynopolu, p. Jouris, znalazł u Ali-Galib-Baszy, podczas wręczenia listów swych wierzytelnych jak najlepsze przyjęcie. Resztd Basza był równie z wielką dlań uprzejmością. Nikt też nie wąpi już o tem, że niechęć przeciw p. Blondeel pochodziła tylko z pobudek osobistych i że rząd turecki cenil wysoce przyjaźne stosunki z Belgią. — Książę Walli zwiedził wczoraj Namur. W towarzystwie jego znajdował się także i poseł angielski, p. Howard de Walden, który przypadkowo spotkał się w drodze z księciem. Książę przepędzi dzień jeden w Lüttich, zkąd na Akwisgran uda się nad Ren. — Tutejszy sąd policyi poprawczej skazał wczoraj około 40 osób, które miały udział w zaburzeniach ostatnich. Z wyjątkiem trzech tylko skazano wszystkich na małe kary więzienia i grzywny. — Dla rządu tureckiego budują teraz na warsztacie towarzystwa Tacherill w Antwerpii jeden okręt parowy.

Szwajcaryja.

(Posiedzenie rady narodowej.)

Berna, 10. lipca. Rada narodowa ukończyła dziś obrady nad trybem prowadzenia spraw rady związkowej. Przy sposobności rozpoznawania spraw odnoszących się do wydziału wojskowego wotowało zgromadzenie na wniosek jenerała Dufour podziękę radzie związkowej za oględne prace przygotowawcze w sprawie zaciągu wojskowego zeszłej zimy. Ci, którzy potąd zalecali oszczędność w wydatkach na potrzeby wojskowe, nie podnoszą już głosu za tą oszczędnością i wszyscy też czują potrzebę reformy w tej mierze. Radzie stanu przedłożono na dzisiejszem jej posiedzeniu projekt mianowania kilku komisyi. Wkońcu przyzwolono kilka kredytów dodatkowych, a zgromadzenie odłożyło najbliższe swe posiedzenie na przyszły poniedziałek.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Śledztwa. — Komisya kasy kościelnej. — Demonstracya w Spezyi. — Pissacone. — Odpowiedź ministra na interpelacyę p. Revel w zupełności. — Doniesienia z Neapolu. — Spokojność umysłu. — Duch rewolucyjny. — Banda powstańców w Neapolu poszła w rozsypek. — Przychylność ludu neapolitańskiego. — Dar Ojca św. na zakład roboczy.)

Gazz. Piemontese z 10. b. m. zbija z wszelką pewnością doniesienia dzienników niektórych, jakoby niektóre bataliony strzelców celnych miały okazać skłonność do rokoszu.

Gazz. di Genova donosi, że sekcyja śledząca trybunału apelacyjnego w Genuy zajmuje się dochodzeniem wypadków rewolucyjnych z 29. czerwca.

Nadzorcza komisya kasy kościelnej usiłuje złożyć dowody w sprawozdaniu swem do J. M. Króla, że z czasem kasa ta będzie mogła dopełnić wszelkich zobowiązań swoich, a mianowicie wypłacać pensye członkom klasztorów zniesionych, wsparcie plebanom, których dochód nie dosięga kwoty 1000 franków itd.

Armonia utrzymuje za rzecz pewną, że terażniejszy minister spraw wewnętrznych, p. Ratazzi, ustąpił z tej posady, i że go natomiast mianowano prokuratorem państwa przy trybunale kasacyjnym.

W Genuy — jak o tem donoszą z 9. b. m. — znachodzą ciągle nowe zapasy broni i amunicyi. Znowu też przytrzymano niektórych emigrantów.

W Spezia były także zawichrzenia. Z powodu przyjęcia uchwały, według której przeniesiona ma być marynarka z Genuy do Spezyi, wydała municypalność wezwanie do oświetlenia miasta. Kilku znakomitych mieszkańców nie oświetliło okien, zaczem tłum popółstwa skupił się przed ich mieszkaniem, wykrzykiwał groźnie i chciał bramy wysadzić. Podobne zajścia wydarzyły się i w teatrze, lecz wszystko skończyło się tylko na wrzawie.

O losie takzwanego pułkownika Pissacone, który na czele rokoszu uderzył na wybrzeża neapolitańskie, krążą pogłoski rozmaite.

Według doniesień *Independente* miano go przytrzymać pod Sapri, a według *Pays* pod Cantazaro. Do *Le Nord* piszą z Turynu z 8 b. m., jakoby Pissacone miał już być rozstrzelany, że rodem jest Neapolitańczyk i że zawsze był gorliwym strzelnikiem Mazziniego; tudzież że roku 1849 rzucił kraj swój, by przyłączyć się do rewolucjonistów w Rzymie, gdzie był szefem sztabu, i że przed kilkoma tygodniami przybył za paszportem angielskim do Neapolu, gdzie między walącami i demagogami zwolenników sobie dobierał.

W związku z podanymi poprzednio wiadomościami o posiedzeniu drugiej Izby sardyńskiej na d. 5. b. m. przytaczamy całkowitą odpowiedź ministra spraw wewnętrznych pana Ratazzi na interpelację deputowanego Revela co do rewolucyjnych ruchów w Genuy:

„Uznaję prawo p. deputowanego żądać wyjaśnień, a powinnością jest ministra nie ociągać się z niemi, żadnych też w tym względzie nie robię trudności; wszelakoż mimo to wszystko nie będę mógł w dokładniejsze zapuszczać się szczegóły, jużto że dotąd jeszcze nie otrzymał rząd pewnych i autentycznych we wszystkim wiadomości, już że przeciw sprawcom i uczestnikom rozruchu wytoczono proces na miejscu, a tem samem już nie w porę byłyby dziś wszelkie bliższe wyjaśnienia, bo utrudniałyby i zwyczajny bieg sprawiedliwości i pogorszałyby położenie oskarżonych. Rząd został przestrzeżony, że po części za obcą i po części wewnętrzną podniętą przygotowuje się w Genuy rozruch w myśli anarchiczno-republikańskiej. Ministerium nie zaniedbało stosownych środków ostrożności, polecając zwierzchnościom miejscowym jak największą czujność i sprężystość. Niebawem otrzymał rząd doniesienia, że zamierzony rozruch ma wybuchnąć w nocy z d. 29. na 30., nie miejszono też natychmiast zgromadzić dostateczne siły zbrojne, aby wszelki zbrodniczy zamach przytłumić zaraz w pierwszym zarodku. Tymczasem do północy panował w mieście spokój niezakłócony. Uważano tylko, że druty telegraficzne między Turynem a Genuą doznały gwałtownych uszkodzeń. Wtedy wysłała władza kilka zbrojnych patroli po mieście, aby się przekonać, czy w której dzielnicy nie zbierają się podejrzane tłumy. W samej rzeczy napotkały patrole kilka band, które oczywiście w niedobrych zgromadziły się zamiarach. Przystąpiono zaraz do aresztacji i przetrząsań, a u wielu z przytrzymanych osób znalazły się sztylety i inne rodzaje broni. Dowiedziano się prócz tego, że wicherzyciele zamyslały uderzyć zniemacka na warownie Sperone. Wysłały w tę stronę batalion strzelców zaskoczył szereg hufiec powstańców, który oczywiście dążył na miejsce przeznaczone. W ciągu tego podjęła zwierzchność kilka przetrząsań domowych i zabrała znaczne zapasy broni i amunicji. Okrom wymienionych tu zdarzeń nie zaszło nic więcej. Jedynym smutnym wypadkiem w całej tej sprawie byłaby śmierć pewnego sierżanta w małej warowni *Diamante*, na którą napadło pięćdziesięciu wicherzycieli. Zaskoczona niespodziewanie straż nie dała sygnału, a powstańcy wdarli się do środka warowni, i zamknawszy szczupłą i ztąd niezdołną do obrony załogę w jednej izbie, zamordowali sierżanta, który prawdopodobnie stawiał opór. Zresztą wydano już rozkazy, aby przytrzymać i te także osoby, które jak się zdaje dały impuls do całego rozruchu, lubo same nie brały w nim udziału.

Nie wiem w jaki sposób można było inaczej zapobiedz tym wypadkom. Bez jawnych dowodów nie miano prawa wszczynać badań i przetrząsać domów. Doniesienia władz bezpieczeństwa nie zawsze mogą pociągnąć za sobą wytoczenie sprawy kryminalnej. Do tego wielu z donosicieli wzbraniało się stanowczo świadczyć przed sądem, ztąd też potrzeba było koniecznie dozwolnić zamachowi dojrzeć aż do chwili wybuchu, aby mieć silne dowody w ręku. Przy podobnym stanie rzeczy nie zasługuje ministerium na żaden zarzut. Intendant rządowy doniósł, że dopiero dziś wieczór będzie mógł nadesłać spis uwięzionych. Nie sądzę, aby zasiągnięte wiadomości co do stanu uwięzionych mogły w czemkolwiek wpłynąć na cały bieg wypadków. Sądy znają imiona winowajców i wytoczą wkrótce proces. Co zaś do osób podejrzanych a jeszcze nie uwięzionych tu spodziewam się nie zechce p. Revel, abym wymienieniem nazwisk skompromitował może nie jednego niewinnego, a natomiast przestrzegając winnych, aby co najrychlej ratowali się ucieczką.“

P. Revel odezwał się jeszcze, że rząd był zupełnie upoważniony rozpoczynać indagacje i przetrząsać domy, skoro tylko dowiedział się o nagromadzonych zapasach i broni i tajemnych schadkach spiskowych. Tłumaczył się także, że dlatego jedynie dopytywał się o imiona i stan uwięzionych, aby dojść do przekonania, czy spokój państwa próbowali zakłócić własni poddani, czy też obcy przychodnie, którym Piemont udzielił u siebie przytułku i schronienia. Należałoby nawet, aby rząd nie wzbraniał się ogłosić potrzebnych w tym względzie wyjaśnień w dzienniku rządowym.

Na to odpowiedział minister, że między skompromitowanymi znajdują się zarówno obcy wychodźcy i własni poddani genueńscy. Przrzekł także ogłosić ich nazwiska w dziennikach rządowych.

Na tem skończyła się interpelacja. O wypadkach we Włoszech zawiera *Pays* następujące szczegóły: „Możemy donieść z pewnością, że w Kalabrii przytłumiono już zupełnie powstanie; szefa jego, tak zwanego pułkownika Pissacone przytrzymał dnia 3. lipca rano pod Catanzaro porucznik żandarmeryi Moro, który miał pod wodzą swą silny oddział zbrojnych. Przytrzymanego odwieziono natychmiast do twierdzy Reggio, gdzie trzymany być ma aż do nadejścia dalszych instrukcji z Neapolu. Upewniają, że Pissacone znany z odwagi i wielkiej energii zdawał

się upadać na duchu, widząc, że czyn jego tak mało ludność obchodził i nie obudził wielkich sympatyj. Od 2. lipca stracono ślad Mazziniego zupełnie, a według wieści miał już okrętem odpłynąć. Miasto Neapol, które według upewnień niektórych dzienników amerykańskich ma być bardzo wzburzone, jest przeciwnie tak spokojne, jak nigdy przedtem.“

Równocześnie ogłasza *Pays* artykuł odnoszący się do ostatniego rokoshu we Włoszech, i dowodzi, że niebezpieczeństwo jak na teraz minęło, lecz że zawsze jeszcze Europie zagraża. Rewolucya tli nietylko we Francyi i Włoszech, lecz także w Szwajcaryi, w Niemczech, Hiszpanii i Polsce, a reprezentanci jej zebrani w Londynie zmówili się na to, by dążeń swe popierać mordem, zabójstwem i wszelkim innym sposobem. Francya, Włochy i Niemcy są najbardziej zagrożone, najmniej jeszcze Rosya. — Dalej wskazuje *Pays* na Anglię i mówi: „Są jednak narody, co używają spokoju zupełnego, żywiąt rewolucyjny uważają tylko za rzecz zagraniczną i nie przypuszczają tego bynajmniej, by mógł i do nich zawitać. Narodom tym możnaby jednak powiedzieć dla lepszej przestrogi: Śród nieporządku moralnego czasów terażniejszych może tylko szczere połączenie zamiarów i wyobrażeń, jednolitość postępowania, wielka wytrwałość i statek niezachwiany zachować narody od rewolucyi — od tego ducha niedobrego, co nie roku 1789 lecz 1793 się pojawił — może położyć silną zapórę, a w Europie utrzymać porządek i spokojność publiczną, bez czego nie ma dobra i nic wielkiego stanąć nie może, i co jest koniecznym warunkiem dalszego w całym świecie postępu.“

Urzędowa *Gazeta obojga Sycylii* pisze z Neapolu pod dniem 3go b. m.:

„Banda powstańcza w Padule poszła zupełnie w rozsypkę, z taką walecznością natarły na nią milicje miejskie przy pomocy żandarmeryi i siódmego batalionu strzelców. Do stu powstańców padło na miejscu, trzydziestu odniosło rany, a wielu dostało się w niewolę. Wojsko królewskie, żandarmerya i milicje miejskie oplakują również kilku rannych i zabitych. Resztką uciekających wicherzycieli nie uszło pogoni wojska i milicji. Wiadomości z prowincyi Salerno, Basilicata, Cosenza potwierdzają jednoznacznie, że we wszystkich stronach państwa panuje spokój niezakłócony, a lud objawił wszędzie jak najwyższą odrazę do wszelkich zamachów rewolucyjnych. Siódmy batalion strzelców powracając z powstańcami do Sali witany był wszędzie okrzykami zapału na cześć Króla.

Podobną gorliwość dla Króla i dobrej sprawy okazali po wszystkich częściach kraju wieśniacy. Posłyszawszy o najściu zgrai buntowniczej porzucił lud wiejski rozpoczęte żniwa, i z bronią w rękę spieszył w pomoc wojsku.“

Według świeższych wiadomości obiegała i w samym Neapolu pogłoska o nowym zamachu skrytobójczym na życie króla Ferdynanda, ale źródło nie wyszło z Gaety, tylko z Genuy, gdzie pogłoskę tę znawiono z umysłu, aby poprzeć ostatni wybuch rewolucyjny.

J. Ś. Papież wyznaczył po większej części z prywatnej swej szkatuły kwotę 180.000 szkodów na zakład roboczy dla wsparcia ubogich w *Sinigaglia*, mieście swem rodzinnem.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 15. lipca. Wczoraj wieczór renta 3% 66.87¹/₂, akcje kolei żelaznej 645. *Monitor* donosi: Dochody z podatków niestających przewyższyły z końcem czerwca o 26,285.000 franków dochody w roku upłynionym. Persowie mieli opuszczać Herat d. 15. czerwca. Wiadomość, jakoby Persowie odbudowali napowrót warownie Heratu, okazała się bezzasadna.

Londyn, 15. lipca. Książę Fryderyk Wilhelm odjechał wczoraj z powrotem do Niemiec. Natomiast przybyła tu Królowa holenderska. Jak twierdzą dzienniki dzisiejsze można spodziewać się niebawem zniżenia dyskontu bankowego o 1/2%.

Neapol, 11. lipca. J. M. ułaskawił wszystkich tych internowanych do Ponzy przestępców politycznych, którzy oparli się podburzeniom powstańców. Przy zabitym pułkowniku Pissacone znaleziono listy, rzucające światło na ostatni zamach rewolucyjny.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 17. lipca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: męcz pszenicy (79 \mathcal{H}) 4r.5k.; żyta (76 \mathcal{H}) 2r.15k.; owsa (48 \mathcal{H}) 1r.30kr.; hreczki 2r.23kr.; kartofli 1r.54kr.; — cetnar siana 54kr.; słomy paszniczej 52k., podściółki 40k.; — sąg drzewa bukowego 9r.12k., dębowego 8r.18kr., sosnowego 8r.24k.; — Mas krup pszenicznych 15k., jaglanych 8¹/₂kr.; funt smalcu wieprzowego 27k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 17. lipca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	45	4	48
Dukat cesarski	4	47	4	50
Półimperyal zł. rosyjski	8	16	8	20
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	31 ¹ / ₂	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galicj. listy zastawne za 100 złr.	81	24	81	50
Galicj. listy zastawne za 100 złr.	79	40	80	17
5% Pożyczka narodowa	84	15	85	—

